

[Poul Møller.]

bestandig have dette mål for øje. Alt, hvad der kan gøre markedsdelingen permanent, er det derfor dansk politik opgave at forhindre. Lad os gøre det klart, at EFTA er ingen varig løsning; alle de, der vil forsøge at udbygge EFTA, må dermed vide, at de i mange henseender forlænger markedsdelingen i Europa.

Jeg står her med sidste nummer af Economist, der har en artikel om mester-sangeren i Wien, om Wilsons forsøg på at give EFTA en ansigtsløftning ved den sidste Wienerkonference. Economist siger, at EFTA er og bliver en klub for de udelukkede; dets medlemmer er midlertidigt forenede i deres fælles isolation. Det er klart, at dette, at vi er forenede i vor fælles isolation, ikke kan skabe et perspektiv, og det kan ikke være et mål for dansk markeds-politik at hamre denne organisation fast som noget permanent.

Der er mange hensyn, som taler imod at gøre EFTA til en varig løsning på vore markedsproblemer. Vi kender landbrugs-eksportproblemerne, som det ærede medlem hr. Poul Hartling var inde på, og vi ved, at markedsdelingen ikke kan skabe en løsning for vore eksportproblemer med hensyn til landbrugsvarerne. Vi ser, at vi ikke kan få disse anerkendt som ligeberet-tigede med industrivarer inden for det markedsområde, vi er medlemmer af, og vi ser, at vi som følge af dette medlemskab diskrimineres i det andet markedsområde. Men også set i et videre økonomisk og politisk perspektiv kan EFTA ikke være en varig løsning på vore markedsproblemer. EFTA er som et slagskib med nogle små motortorpedobåde. Det er slagskibet, der bestemmer farten og retningen; kaptajnerne på motorbådene har ikke meget at skulle have sagt over for admiralen på slagskibet. Sådan har EFTAs udvikling været. Men det er også slagskibets følsomhed, dets svaghed, dets armering, der er afgørende for, om motorbådene kan klare sig over-hovedet. Vi har jo set, at den engelske økonomi lider af meget store indre vanske-ligheder. Mange følelige tegn på manglende balance i engelsk økonomi har vist sig igennem det sidste års tid. Et af dem er den særtold, som endnu ikke er afviklet, og som stadig er et brud på EFTA-traktaten,

hvordan man end stiller det op. Dette brud er der stadig, latent. I lys af dette må man også forstå, at så længe England ikke har været i stand til at opfylde sine for-pligtelser over for sine egne markedspar-tnerne, kan man ikke forvente, at det vil være i stand til at gå ret vidt over for Det europæiske økonomiske Fællesskab.

Vort dilemma er derfor, at det, der til-syneladende kan hjælpe os i en overgangs-tid, nemlig at styrke EFTA på det ene eller andet område ved at lave nogle fælles EFTA-arrangementer, det kan fjerne os fra det mål at få en sammenslutning mel-lem de to markedsområder. Det er vort stadige dilemma. Man udbygger, men inve-sterer i tillid til de markedsområder, der eksisterer, og desto mere man har investeret i tillid til det, desto vanskeligere bliver det at indstille sig på, at de to markedsområders grænser forsvinder, og at man skal investere i et stort, fælles Europa. Derfor tilråder jeg, at vi i vor politik er tilbageholdende over for opgaver, vi stilles over for, og synspun-ter, vi skal tage stilling til, der har til for-mål at gøre EFTA til en endnu mere ud-bygget selvforsynende enhed.

Resultaterne af den Wienerkongres, som fandt sted i sidste uge, 150 år efter den store Wienerkongres, er vel næppe at øjne endnu. Vi får måske i dag eller i morgen en redegørelse fra den højtærede stats-minister, men så længe vi ikke har set det engelske hamskifte eller i hvert fald ikke har set, hvordan det tilendebringes, og så længe den franske modstand ikke er fjernet, kan man næppe forvente alt for store resul-tater. Jeg tror, at svagheden ved Wiener-kongressen har været den, at det er, som om den engelske premierminister har skullet have et forum, hvor han var statsmand; det, som han ikke længere er i Washington og Paris og Bonn, det kunne han blive her i Wien, hvor han samlede de 7 småstaters regeringschefer sammen med Storbritan-niens, og det var jo smukt. Svagheden er, at premierminister Wilson nok vil forhandle og nok vil tage initiativ til en forhandling med EEC, men at vi ikke aner, hvad det er, han vil forhandle om. Han opstiller nogle punkter, som er ganske urealistiske, f. eks. dette, at man stadig skal respektere specielle engelske landbrugspolitiske synspunkter.

Vi må regne med, at tiden også er løbet